

Täysistunto

Torstai 13.10.2022 klo 16.02—22.02

2.4. Suullinen kysymys EU:n ennallistamisasetuksesta ja metsäpolitiikasta (Anne Kalmari kesk)

Suullinen kysymys SKT 163/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kalmari.

Keskustelu

16.27 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa herra puhemies! Silloin, jos tämä menee asetuse-
nantona sieltä, metsäpolitiikka ei ole kansallisissa käsissä. [Välihuutoja perussuomalaisten
ryhmästä] Meidän täytyy tehdä tässä talossa yhteisesti sellaisia päätöksiä, että meidän met-
siimme ei tulla vaikuttamaan niiden maiden kautta, jotka ovat omat metsänsä tuhonneet.
Suomessa on paras asiantuntemus siitä, miten me hoidamme metsiämme ja miten me suo-
jelemme metsiämme. Sitä päätöksentekoa ei tule antaa muille. Kysynkin pääministeriltä:
miten tämä asia hoidetaan? [Oikealta: Hyvä kysymys!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pääministeri Marin.

16.28 **Pääministeri Sanna Marin** (vastauspuheenvuoro): Niin, arvoisa... [Timo Heino-
nen: Voi kun keskusta olisi hallituksessa! — Hälinää — Puhemies koputtaa]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt kuunnellaan pääministeri Marinin vastaus.

Arvoisa puhemies! On pakko sanoa, että olen tästä asiasta tismalleen samaa mieltä edus-
taja Kalmarin kanssa. On tärkeää, että me olemme hyvin selkeälinjaisia siinä, mikä kuuluu
Suomen päätösvaltaan, kansallisvaltioiden päätösvaltaan, ja mikä on sitten yhteistä poli-
tiikkaa.

Kuten tuossa aikaisemmassa puheenvuorossa kuvasin, nämä tavoitteet ovat hyviä. Myös
Suomen oma hallitusohjelma tukee sitä, että me haluamme parantaa luonnon tilaa, ja hal-
litus on monia toimia tämän eteen tehnytkin. Mutta mitä tulee sitten meidän metsiimme,
niin tietenkin Suomi on se maa, joka päättää omista metsistään, ja meille on tärkeää se, että
tämä pysyy kansallisessa päätöksenteossa. Myös tämä on yksi näkökulma, josta me tule-
me tätä kokonaisuutta arvioimaan, ja kun päätöksenteon aika on, niin myös tältä pohjalta
toimimaan. [Jukka Gustafsson: Ei mitään hätää, kaikki hyvin! — Naurua]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Piirainen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2022 vp

16.29 Raimo Piirainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikki tuntuu olevan hyvin. [Naurua] No, tietenkin tässä on paljon hyviä asioita, niin kuin on täälläkin todettu, mutta nyt kun on kuulemisia aloitettu, niin kyllä tähän liittyy tiettyjä ongelmia, mitä täälläkin on nyt tuotu esille. Minä nyt kysyisin: oletteko samaa mieltä hallituksessa siitä, että tällä pyritään komission puolelta murtamaan meidän budjettivaltaa? Se on tullut käsittelyssä esille. Jos tämmöistä on liikkeellä, niin silloin tälle täytyy laittaa kyllä kovat jarrut päälle. Tämä delegoitu asetus nimenomaan tekisi sen, että pääsee jo tänne sisälle ja sitten pikkuhiljaa pääsee niillä omilla asetuksillaan muuttamaan tätä tilannetta. Tämmöinen kuva on tullut, mutta oletteko samaa mieltä hallituksessa? — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Kurvinen.

16.29 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! EU:llahan ei ole, kuten pääministerikin totesi, perussopimusten mukaan toimivaltaa metsäpolitiikkaan suoraan, mutta valitettavasti tällä EU-vaalikaudella — siis EU-vaalikaudella, ei Suomen eduskuntakaudella — nykyinen EU:n komissio on tehnyt lukuisia aloitteita ympäristöpolitiikan kautta, finanssipolitiikan kautta ja energiapolitiikan kautta, joilla tosiasiassa yritetään rajoittaa Suomen, Ruotsin ja muutamien muidenkin metsäisten EU-maiden metsienkäyttöä. Tämä on todella ongelmallista, edustaja Piirainen ja hyvä eduskunta, että tällä lailla toimitaan. Ja mielestäni Suomen pitää olla erittäin tiukkana koko tämän ennallistamisasian aikana siinä, meneekö EU tässä ikään kuin laittomuuden tielle, meneekö jo toimivaltansa yli, ja kaikkiin toimiin pitää hallituksen tarvittaessa ryhtyä siinä, mitä tähän asti on liikkunut. Me pidämme erittäin tiukasti kiinni siitä, että metsiin ei EU:lla ole toimivaltaa, ja olemme tässä tiukkana ja pidämme siitä kiinni.

Puhemies! On pakko kuitenkin todeta, että ei täällä kannata olla liian pylväspyhimiä, ei minkään puolueen. Esimerkiksi kokoomuksen europarlamentaarikot juuri äänestelivät joko Suomen kansallisia intressejä vastaan tai tyhjää, [Hälinää] kun viimeksi europarlamentissa Suomen metsiä käsiteltiin. Että kyllä meillä kaikilla on tsemppaamisen paikka.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Sankelo.

16.31 Janne Sankelo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän tämä ennallistamisasetus on monimuotoisesti valuvikainen kerta kaikkiaan. Suomen pitäisi palauttaa luonnontilaan miljoonia hehtaareita ja peltuja — tällaisena aikana! Jos ajatellaan näitä taloudellisia hyötyjä, joita tässä esityksessä on, nehan on vedetty täysin piposta. Ei sellaisia ole olemassakaan. Kertokaa se, mitä taloudellisia hyötyjä on.

Ja mitä hallitus on tehnyt? Hallitus on päästänyt lepsulla toiminnallaan tämän esityksen käsistään. Se on nyt täällä eduskunnassa, ja täällä hallituspuolueen edustajat nyt sitten ihmettelevät, mitä tässä nyt pitäisi tehdä, kun olisi pitänyt vaikuttaa oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Missä te olitte silloin, kun tätä ennallistamisasetusta tehtiin? [Välihuutoja]

Kysynkin maa- ja metsätalousministeriltä: Miten on mahdollista, että kustannukset ovat Suomen osalta lähes kaikkein korkeimmat tässä esityksessä? Miten tässä on päässyt näin käymään?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Maa- ja metsätalousministeri Kurviselle oli osoitettu tämä kysymys.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2022 vp

16.32 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tunnen kansanedustaja Janne Sankelon pitkältä ajalta ja tiedän, että hän on älykäs ja osaava poliitikko. [Petteri Orpo: Pitää paikkansa!] Kyllä hän itsekin tietää sen, että meidän on pakko ottaa kantaa, jos EU:lla on asetusero. Hallituksen ja nyt eduskunnan, kun se asia on täällä eduskunnassa, täytyy ottaa kantaa EU:sta tuleviin aloitteisiin. On aivan virheellinen väite, että hallitus olisi jotenkin hyväksynyt ennallistamisen tai lähettänyt sen tänne eduskuntaan, vaan meidän täytyy aina muodostaa EU:sta tuleviin aloitteisiin kanta.

Puhemies! Mielestäni edustaja Sankelon puheenvuoro on malliesimerkki kokoomuksen kaksinaamaisesta metsäpolitiikasta. Kokoomuksen europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen on jo vuosia tehnyt töitä suomalaista metsätaloutta vastaan europarlamentissa, ja samaan aikaan Janne Sankelo täällä ja meidän yhteisessä kotikunnassamme puhuu oikein iloisesti metsien puolesta. Toivon, että kokoomus kirkastaisi oman metsäkantansa. Teidän Eurooppa-puolueenne on europarlamentissa suurin puolue, ja on erittäin ongelmallista, jos kokoomuksen edustajat sekoittavat [Timo Heinosen välihuuto] Euroopan kansanpuolueen sisällä, mikä on Suomen linja näissä metsäasioissa. [Sari Sarkomaa: Mikä on hallituksen linja? — Timo Heinonen: Se oli hallituksen linja!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt edustaja Pitko.

16.33 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tiedemaailman viesti on selkeä: meidän täytyy sekä suojella luontoa että parantaa luonnon tilaa suojelualueitten ulkopuolella. Tämän EU-aloitteen hyväksyminenhan itse asiassa johtaisi siihen, että koko EU:n tasolla tehtäisiin näitä toimia. Niitä täytyy tehdä Suomessa, Euroopassa ja globaalisti.

Suomalaiset tietävät, että luontoa kannattaa suojella. Jopa suomalaiset metsänomistajat haluavat suojella luontoa. Suurin osa suomalaisista metsänomistajista haluaa tehdä nykyistä enemmän luonnon parantamistoimia jopa oman taloudellisen voiton kustannuksella. [Keskeä: Kyllä!] Ei luonnon hyvä tila ole uhka suomalaisille, se ei ole uhka ruoantuotannolle, se ei ole uhka huoltovarmuudelle, saati että se olisi uhka meidän kokonaisturvallisuudellemme. Päinvastoin se tukee meitä kaikessa siinä toiminnassa, kun me vaan annamme luonnolle sen mahdollisuuden. Oleellinen kysymys itse asiassa onkin: mikä olisi hinta, jos luontokatoa ei pysäytetä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Ohisalo.

16.34 Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys menee naulan kantaan. Mikä olisi se hinta? Mitä tapahtuisi ihmislajeille muiden lajien joukossa, jos muut lajit häviävät — niitä katoaa jatkuvasti — ja jos me emme pysäytä luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä nyt? Aiemmin on sanottu, että vuoteen 2010 mennessä pysäytetään tämä heikko kehitys. On sanottu, että vuoteen 2020 mennessä pysäytetään monimuotoisuuden heikkenemiskehitys, ja nyt YK:n valtiot kokoontuvat joulukuussa yhteen sanomaan, että entä jos vuonna 30.

Edustaja Sankelon kysymykseen. Puhuitte valuviasta — itse ajattelen, että tämä on se valuvika. Se politiikka, joka ei ole kyennyt pysäyttämään luonnon köyhtymistä kaikkina

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2022 vp

näinä vuosikymmeninä, se on valuvikaista. Ja täällä ollaan varmasti metsien puolella. Kysymys on sitten vaan siitä, miten metsiä käytetään kestävästi.

Mutta edelleen palautan edustajien mieleen sen ajatuksen, että tämäkin komission esitys koskee useita erilaisia elinympäristöjä, vain yksi viidesosa tästä esityksestä [Puhemies koputtaa] koskee niitä metsiä, joista koko tämä keskustelu nyt täällä käydään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Aika on päättynyt, ja muistutan jälleen edustajia siitä, että oman puolueen ministerille ei mielellään kysymyksiä esitetä. — Edustaja Elomaa se on onnistunut tänään jo kaksi kertaa, nyt kolmas. [Naurua]

16.35 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Perussuomalaiset mepit ja kansanedustajat ovat yhtenäisellä linjalla Suomen puolesta — ei ole epäselvyyksiä.

Komission ennallistamishdotukseen sisältyy velvoite turvepeltojen ennallistamisesta, joka vaarantaisi varmasti huoltovarmuuden ja lisäksi entisestään maatalouden ahdinkoa. Tällä hetkellä Suomen kaikista maatalouden käytössä olevista pelloista turvemaat edustavat 10–12:ta prosenttia, eli vuoden 2030 tavoitteessa puhutaan jo kymmenistä tuhansista hehtaareista, jotka pitäisi ottaa pois maatalouskäytöstä. Tämä on aivan hulluutta, silkkaa hulluutta. Hallitusta tämä ei kuitenkaan hetkauta.

Keskusta kykenee vain voivottelemaan ja toivomaan, kun huolet ennallistamisasetuksen turmiollisista vaikutuksista kaikuvat hallituskumppaneiden kuuroille korville. Nyt kun keskustasta on tullut vähän ristiriitaista mielipidettä, niin kysynkin ministeri Kurviselta: aikooko keskusta hyväksyä valtioneuvoston löperön ja ympäripyöreän kannan vai olla sitä mieltä, [Puhemies koputtaa] että selkeä ”ei”?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Nyt ministeri Kurvinen.

16.37 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen ihan samaa mieltä kuin edustaja Elomaa siitä, että on aivan välttämätöntä Suomen ruokaturvalle ja meidän maaseudun elinvoimalle se, että me voimme viljellä jatkossakin niin sanottuja turvepeltoja tai sellaisia pelloja, joissa on hyvin turvepitoinen maaperä. Tähän asti hallitus ja myöskin allekirjoittanut on asiassa kohtuullisesti onnistunut, [Ben Zyskowiec: Vaikka itse sanonkin!] sillä uudella ohjelmakaudella on mahdollista jatkaa. — Arvoisa edustaja Zyskowiec, kyllä totuuden saa sanoa. Etelä-Pohjanmaalla sanotaan, että totuuden saa sanoa, ja totuus on se, että kun lähdettiin neuvottelemaan uuden ohjelmakauden asioista, lähtökohta ja pohjaesitys oli se, että turvepelloilla viljelemistä rajoitetaan rajusti, ja nyt sinne tulee vain tiettyjä ojitukseen ja polttamiseen liittyviä rajoituksia ja käytännössä nykymuotoinen malli jatkuu.

Arvoisa puhemies! Nämä turvepitoiset pellot ovat myös tulevaisuudessa tärkeitä siinä mielessä, että hiilensidonnasta voisi tulla näiden hiilipörssien ja hiilimarkkinoitten kautta yksi uusi tulonlähde myös maaseudulle ja suomalaisille tiloille.

Puhemies! Toistan varmaan kolmannen tai neljännen kerran sen viestini, ettei keskusta [Puhemies koputtaa] eikä tämä hallitus tule hyväksymään sellaista ennallistamista, joka veisi pohjan suomalaiselta maataloudelta ja omalta ruokahuolloltamme. [Välihuutoja perussuomalaisien ryhmästä]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2022 vp

Kysymyksen käsittely päättyi.